

SLOVENSKI NAROD.

lahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem za dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovičih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravljanje pa v pritličju. — Upaljivstvu naj se blagovojo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volitve v Št. Ilju nad Mariborom.

Dne 21. t. m. vršile so se volitve, katere so se morale ponoviti vsled razveljavljenja volitev, ki so se vršile 26. avgusta lanskega leta. Ni bolj karakterističnega političnega akta iz zadnje dobe, ki bi pokazal tako točno, kako drzno se krši zakon na Štajerskem, če se ravna za Slovence in da je grof Clary edino le političnih lhapev nemškej judske stranke.

Zoper lansko volitev, pri kateri so Slovenci zmagali v I. in III. razredu, vložil se je od Nemcov osobito tudi od župana Fischerederja protest, ki je imel 31 pritožnih točk, a ni ena ni bila upravičena. Okrajno glavarstvo je pozvedovalo s tako natančnostjo, kakor bi se šlo za obstoj Avstrije in res ni bilo najti nobene nepoštovnosti.

Ali dr. Derschatta je zateval razveljavljenje volitev in štajersko namestništvo je imelo takoj zakonit razlog: »Weil die Richtigkeit der Affigierungsdaten nicht erwiesen ist.«

Gospod župan Fischereder, ki je obenem podpisal protest, je pri pozvedbah izjavil, da ne ve, če je 4 tedne pred volitvami iste naznani in naznani na tablo nabil, ker ne ve, če je njegovo pismo, na naznaniu napisano potrdilo vresnicu bilo 4 tedne pred volitvami napisano!!

Kaj takega pa še nismo doživeli.

Pri volitvi v petek so zmagali v I. razredu Nemci s tem, da so eno pooblastilo Marije Prutsch fingirali in torej goljufali. Dobili so namreč pooblastilo dne 20. maja, a podpisali je na 21. juliju 1904 ter nadalje zavrgli po krievem pooblastilo Ane Krumbholz.

Zoper vse postopanje se je vložila pritožba.

Ali zdaj pa se obrnem na adreso c. k. državnega pravdnosti v Mariboru.

Državno pravdnostvo v Mariboru je izredno skrbno, ako se gre za kakšno volitev, kjer se da tožiti po postavi od 17. decembra 1862 drž. zak. št. 8 člen VI. toda le, ako gre obtožba zoper slovenske komete. Takrat pokaže to državno pravdnostvo toliko eneržje, da se je čuditi. Ako potem pride tak obtoženec gotovemu senatu v roke, potem — lasciate ogni speranza voi ch' entrate. Ako pa ni pri roki primernega nemško mislečega senata, potem se lahko obtožba nekoliko zadrži in določa glavne obravnavne provzroči šele takrat, kadar je primeren predsednik pri roki. — Ako bi Brieux poznal razmere naših sodnih uradov, ne zmanjkal bi mu gradiva za novo dramo a la robe rouge. —

Javnosti pa hočemo povedati sledede: V Št. Ilju se je zakon o volitvah naravnost nesramno rusil. G. Höltchl, nadučitelj pri schulvereinski šoli je naravnost z denarjem podkuopal voliklo Marije Prutsch. Pri zadnjih volitvah ji je Fischereder potlačil v žep 60 gld. Zdaj so drugi ta posel prevzeli.

Gospoda nadučitelj Sadu in Karl Flucher iz Strihovca sta obljubila Mariji Prutsch brezobrestno posojilo v tolikem znesku, kolikor ima od slovenske posojilnice, obljubila sta ji, da bode dr. Krautgasser povrnili ji vse stroške, ki jih je za svojim možem plačala in da ji bo Südmarka denar posodila. Nato je dobil (dne 17. maja) g. Sadu pooblastilo pozno v noči. Žena se ni mogla ubraniti in je podpisala nedatirano pooblastilo s tem pristavkom, da boda Slovencem poznejše pooblastilo dala. Nato je g. Sad u odšel, a pozneje pooblastilo izpolnil na ime Pothast ter na dan volitve zapisal datum 21. julija 1904. Dne 20. julija je Marija Prutsch dala Slovencem pooblastilo in pristavila,

da so vsa prejšnja pooblastila neveljavna, a vkljub temu je pred komisijo obveljalo falfizirano pooblastilo nadučitelja Sadu in Nemci so zmagali z enim glasom večine. In zdaj gloria po nemškem časopisu. O vsem tem bi kakšno drugo državno pravdnostvo začelo zasledovanje, in bi zaslišalo Marijo Prutsch in g. Janeza Baumana iz Št. Ilja kot priče, a naše državno pravdnostvo — je menda poklicano v to, da ignorira take lumparije, kadar so obrnene proti Slovencem. To so razmere, ki morajo v javnost in priporočamo ta data slovenskim poslancem vsaj za kakšno hofratsko interpelacijo.

Vojna na Daljnem Vztoiku.

Boj v okolici Niučanga.

Po poročilih iz Londona se vrše sedaj v bližini Niučanga važne vojne operacije. V soboto zjutraj so slišali v Inkovu silno gromenje topov v smeri severno od Kajpinga, takisto pa se je tudi pripovedovalo, da se bije ljuta bitka severno od Hajčenga. Drugi dan pa se je slišalo pokanje pušk in gromenje topov iz smeri Dačičava. Armada generala Stakejberga, obstoječa iz 20 bataljonov pehoty, 1 brigade artiljerije in 1 divizije konjenice, je napala Japonce. V nedeljo zjutraj so znova jeli grometi topovi in kolikor se je dalo v Niučangu presoditi, se je vnela odločilna bitka med glavnima sovražnima armadam.

Griši in holmi 10 milij od Niučanga so bili zastrti v gost dim in v mestu samem se je natanko slišalo pokanje bomb in granat. Ob 11. uri dopoldne je bilo streljanje posebno intenzivno. Prebivalstvo v Niučangu je splezalo na strehe in s pozornostjo sledilo teku vojnih operacij. Zdelo se je, kakor da bi Rusi zmagovali, zakaj ruske bombe in granate so padale na japonske pozicije kakor toča. Po drugih poročilih

pa so Japonti ostali zmagovalni. Kot kraj, kjer se je bila bitka, se imenuje Tahšuitong. Rusi so baje že prvi dan izgubili 700 mož. V nedeljo so se Japonti vedno bolj in bolj približevali Niučangu. Evropskim se je priporočalo, da bi mesto zapustili. Podrobnosti o boju še niso znane.

Na Motienlingu.

Poročila o vojnih akcijah iz ruskega vira so popolnoma izostala, iz česar se bi dalo soditi, da se bodo v najkrajšem času doigrali važni dogodki.

Navezani smo torej skoro popolnoma na poročila iz japonskih in angleških virov, ki pa niso, kakor se je opetovano dokazalo, nič prav zanesljiva, vendar česar jih tudi beležimo z vso rezervno in jih smatramo v celoti kot dvomljive, dokler se ne bo nepobitno izkazala njih verodostojnost in resničnost.

Iz Londona se torej poroča, da so Rusi že opetovano naskočili japonske pozicije, ne da bi si pri tem izvojevali kakih uspehov. Nasprotino, Japonti so si pri vsaki taki priliki izboljšali svoje strategične pozicije, dočim so baje Rusi izgubili vse boljše obrambne točke na cesti iz Liaojanga v Mukden. V petek je ruska artiljerija znova napadla Japonce, toda brez uspeha. Glavni naval je izostal. Pričakuje se, da se bodo Rusi prepričali o nevzdržljivosti svojih pozicij in se umaknili. V glavnem taborišču Kurokijevem ne razumejo, čemu Rusi brez posebnega smotra tako dolgo odlagajo, da se ne umaknejo. Sodi se, da smatra Kuropatkin za neizogibno, da se bo moral umakniti proti severu, vendar pa se k temu ne more odločiti, ker se boji za usodo Port Arturja.

Japonti pred Liaojangom.

»Berliner Tagblatt« se poroča iz Tokija: Po sijajnem uspehu prve armade dne 17. t. m. (O kakem japonskem uspehu 17. t. m. ni doslej še ničesar znanega v javnosti! Opom.

ured) napredujejo japonske armade nevzdržno na vseh cestah in so 18. t. m. na potu v Sihuan porazile del 9. ruske divizije harkovskega armadnega voja, ki je pravkar došpel na bojišče. 1300 Rusov je obeljalo na bojnem polju. Istega in naslednjega dne so Japonti zavzeli tudi ruske pozicije ob reki Lan. Japonska armada stoji sedaj v polkrogu okoli Liaojangga in je od ruskega glavnega taborišča oddaljena jedva 25 do 30 kilometrov. Posamezni russki oddelki se baje že umijejo proti Mukdenu, kamor je, kakor se zatrjuje, pravkar došpel iz Evrope 17. ruski armadni kor. Poveljnik 3. armade, Nogi, poveljnik gardne divizije, Hasegawa, poveljnik 2. divizije, Niši, in Kodama, podnadležnik v generalnem štabu, so bili v priznanje njihovih zaslug na bojišču imenovani za generale.

Izpred Dačičava.

»Daily Mail«javlja, da se v okoli Dačičava neprestano vrše boji. Ko je general Oku zavzel Hinghuiling, so Japonti jeli v noči dne 21. t. m. prodirati proti Tapingšanu in Hsiaopingšanu severovzhodno od Dačičava, in zasedli obe vasi, ne da bi naleteli na kak odpor. V petek so na vrhuh namestili dve bateriji, ki obvladata celo okolico. V soboto so russki oddelki pod poveljstvom generala Kondratoviča napadli japonske pozicije, na katere je streljala russka artiljerija iz velike daljave, toda le z malim uspehom. Opoldne so Russi poslali nove topove v boj in artiljerija je obstreljevala japonske pozicije neprestano celi dve uri. Nato so se napadajoči Russi umaknili na svojo bazo. Tu so dobili pomem v Hajčengu in so znova navalili na Japonce. O izidu tega boja se še ne ve ničesar.

Ruske križarke v Rdečem morju.

Po poročilih iz Sueza je russka križarka »Smolensk« pri otoku Perimru v Rdečem morju ustavila nem-

LISTEK.

Anton Aškerčev „Četrtni zbornik poezij“.

(Kaložila lg. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani 1904.)

Napisal *

Vselej kadar izide nova zbirka Aškerčevih poezij, ko vzamem novo knjigo v roke in se v globim v njeno vsebino, objemo mi dušo neka tajinstveno vznese, srce zadovoljujoča čuvstva in hakor pričarane vzrasto pred mano slike izza mladih dni, ko se je po poeziji žejna in koprneča duša privič naslala ob čarovskih zvokih Aškerčeve lire.

Dolgo je že od tega časa, mla-destne iluzije in sanje so že zdavna pokopane, mla-destne spomine je že zdavna uničil in udušil življenja vihar, a na one hipe se spominjam tako živo, hakor bi jih bil doživel šele včeraj.

Gimnaziji smo bili takrat, ki smo jedva prestopili prag pete šole, — v letih, ko v človeku vse vre in kipi, ki prvič jame nanj z neodo-

ljivo silo vplivati čar božanstvene poezije. Vzgojeni v nemškem duhu, čitajoč prekrasne pripovedne pesmi Schillerjeve, Uhlandove, Bürgerjeve in dr., ktere so nam tako divno in navduševalno umeli tolmačiti nemški profesorji, vdali smo se do cela vplivu in čaru nemške poezije, to tem bolj, ker nas Umkove, Olibanove, Jeranove pesmi — in kakor se že zovejo razni drugi znani in neznani poetikasti slovenski — ki so se nahajale v naših čitankah slovenskih, niso mogle zadovoljiti in nam podati tiste duševne hrane, ki jo v teh letih zahteva poezije žejo sloveško srce.

In takrat so izšle Aškerčeve »Balade in romance« pa so mi donele tako ljubo na uho, hakor da bi jih slišal že neštetočrat, hakor da bi bile to pesmi, ki sem jih čul, ko jih popeval narod tam v domačih gorah; vse v njih se mi je zdelo znano, domače, in njih zvoki hakor žuborenje studenčeve, ki vre izpod skal v domači vasi in v urinem teku hiti navzdol v dolino.

V Aškerčevih pesmisem zrl umotvore, ki so vznikli iz domačih slovenskih tal liki dišeča čvetka spomladni in dihalni pristni domači vzduh; vonjo po puhteči domači zemlji slovenski je dehtel iz njih in magnetiziral srce in dušo s toliko močjo da sem mahoma postal ujetnik Aškerčeve muze in se še dosihob nisem osvobodil njenemu vplivu in njeni sili.

preje delovali na me z neodoljivo in neomejeno silo, sicer niso izgubili svojega vpliva in svoje moči, pač pa so mi postali nekamo tuji in zdelo se mi je, hakor da bi jih ne razumel več tako, hakor sprva, hakor da bi vel iz njihovih poezij neki tuji duh, mrzel in rezek, ne prijavoč več močim živstvom.

Aškerčeve balade in romance pa so mi donele tako ljubo na uho, hakor da bi jih slišal že neštetočrat, hakor da bi bile to pesmi, ki sem jih čul, ko jih popeval narod tam v domačih gorah; vse v njih se mi je zdelo znano, domače, in njih zvoki hakor žuborenje studenčeve, ki vre izpod skal v domači vasi in v urinem teku hiti navzdol v dolino.

V Aškerčevih pesmisem zrl umotvore, ki so vznikli iz domačih slovenskih tal liki dišeča čvetka spomladni in dihalni pristni domači vzduh; vonjo po puhteči domači zemlji slovenski je dehtel iz njih in magnetiziral srce in dušo s toliko močjo da sem mahoma postal ujetnik Aškerčeve muze in se še dosihob nisem osvobodil njenemu vplivu in njeni sili.

Čudna izpoved to, kaj ne? In marsikdo bo majal z glavo in skomizgal ramami in se čudom čudil, da se drzne stopiti pred javnost kot ocenjevalec in kritik Aškerčevih najnovnejših umotvorov človek, ki sam priznava, da stoji pod magičnim vplivom pesnikove muze, da torej ne more soditi nepristransko in ob-

jektivno, hakor to zahtevajo načela stroge kritike, da naj vestni kritik vsekdar in vselej le piše samo resnico ne glede na levo, ne na desno, ne oziraje se na to, kaj poreča občinstvo in pesnik sam.

Brez dvoma jako lepo načelo, toda žal, da se ne izvaja, ali bolje, ne more izvajati.

V obči ali je mogoče kritikovati nepristransko in objektivno? Po naši sicer nemerodajni sedbi je to skoraj nemogoče, ker vsak kritik — in naj še tako naglaša svojo nepristransost — se da v svoji sodbi voditi od subjektivnih čuvstev simpatije ali antipatijs, od katerih se mu ni mogoče emancipovati. Vsaka kritika torej v bistvu temelji na subjektivnosti in ako se kdo izmed kritikov povzpne na vzišeni piedestal takozvane ob-

jektivnosti, je to gola izjema, ki smo potrebuje splošno pravilo.

Kritika je potetakem ponajveč stvar srca in čuvstvovanja in riše večinoma zgorj subjektivne utise, ki jih je o kakem umotvoru sprejela vase kritikova duša. Strogo objektivni kritiki v besede pravem potmenu so torej izjeme, katerih bi bilo treba iskati z lučjo pri belem dnevu.

Radi priznavamo, da ne spadamo v to vrsto kritikov, takisto se pa tudi ne bojimo povedati, da bomo govorili o Aškerčevem najnovnejšem delu s svojega subjektivnega stališča in izrekli o njem sodbo, ki smo jo ustvarili sami brez tujih zunanjih vplivov. S tem pa, da bo naša sodba subjektivna, ni rečeno, da bi imela oči samo za vrlino in bi bila slepa za vse hibe in napake, nasprotno, upamo si celo trditi, da bo bolj — objektivna, hakor marsikatera, ki že na pročelju nosi daleko vidljiv nadpis »Strogo objektivna kritika«. Takisto pa tudi že naprej povemo, da bomo ocenjevali pesnika kot pesnika, a ne kot — »kovača verzov in rim!« (Dalje prih.)

ški parnik »Skandija« in ga zaplenila. Na krov je prišlo 15 ruskih oficirjev in pomorščakov, ki so nato ladjo spravili v Port Said.

Ko se je o konfiskaciji zvedelo na Nemškem, se je javnosti polastiilo silno razburjenje in listi vseh strank so pozivljali vladu, da naj energično zahteva od Rusije, da se »Skandija« nemudoma izpusti.

Nemška vlada je seveda takoj vložila v Petrograd protest v zadevi »Skandije«, nakar je grof Lambsdorff odgovoril, da se je že izdal ukaz, da se ima »Skandija« nemudoma izpustiti. Kakor se poroča iz Port Saida, se je to tudi že zgodilo.

Reuterjev urad javlja iz Petrograda, da je v soboto sklenil ministarski svet, katerega so se udeležili velika kneza Aleksej in Aleksander in admiral Avellan, da se križarkam prostovoljne mornarice z ozirom na to, da njih značaj ni zadostno preciziran v mednarodnem pravu, odvzame pravica, ki pristoja vojnim ladjam, da smejo ustavljal trgovske parnike, jih preiskati po vojni kontrebandi in jih v pozitivnem slučaju tudi zapleniti.

Vkljub temu sklepku je križarka »Smolenska«, kakor se poroča iz Port Saida, konfiscirala angleški parnik »Ardova«. Ko so Rusi zapazili »Ardovo«, so dvakrat slepo ustrelili. Ker se pa parnik le ni hotel ustaviti, je križarka »Smolenska« dvakrat ostro ustrelila na »Ardovo« in jo obakrat zadela. Parnik se je na to ustavil, nakar so ga zaplenili Rusi. Ako je to poročilo resnično, lahko ta dogodek izvove hude konflikte.

Vladivostoško brodovje na pohodu.

Iz Tokija se poroča: Angleški parnik »Tsinan« je v ponedeljek do spel iz Jokohame semkaj. Na krovu je imel moštvo parobroda »Knight Commander«, ki je bil na potu iz New Yorka v Liverpool. Moštvo prioveduje, da je v nedeljo vladivostoško brodovje v bližini otoka Cu naletelo na ladjo in jo potopilo. Poroča se tudi, da je vladivostoška eskadra zaplenila nemški parobrod »Arabija«, ki je imel na krovu 30.000 vreč moke, in neki angleški parnik. Oba konfiscirana parnika sta se z eskorto poslala v Vladivostok. Razen tega se še zatrjuje, da so vladivostoške križarke še potopile 3 japonske ladje. — Kje se sedaj nahaja to brodovje, se nič ne ve. »Kölnische Zeitung« poroča iz Tokija, da so v nedeljo videli tri ruske križarke in eno transportno ladjo jugozapadno od Jokohame. Ladje so plule proti jugozapadu. Sodi se, da se nameravajo vladivostoške križarke združiti s portoarturško eskadro.

Rusi zapuščajo Inkov.

Reuterjev urad poroča iz Tien-cina, da so Rusi na povelje generala Kuropatkina jeli zapuščati Inkov. V nedeljo ponoči so mesto zapustile ruske civilne oblasti. Včeraj zjutraj

so jeli baje podirati uradna poelopja, kolodvor pa so začigli.

Koliko je resnice na tej vesti, se da težko dognati. Najbrže je takisto neresnična, kakor se bile vse druge, ki so že opetovano poročale, da so se Rusi že umaknili iz Inkova.

Napad na Port Artur.

Po poročilih iz Tokija je v petek 22. t. m. priplulo 40 japonskih vojnih ladij pred Port Artur in jelo bombardirati trdnjava. O uspehu tega napada ni ničesar natančnega značega; sodi se, da je bil napad na celo črti odbit.

Slovanske paralelke v Šleziji.

Praga, 25. julija. Se vedno se Nemci ne morejo pomiriti. Poslanec Hofmann je pisal načelnikom vseh nemških strank, naj se proti ustavnostislovanskih paralelk začne skupna, odločna akcija. V ta namen se sklicuje za 18. avgust velik protestni shod v Opavo, kamor pa pride isti dan tudi mnogo Čehov, ker imajo gostilnici svoje glavno zborovanje, Nemške občine so tudi že doble poziv, naj se čutijo prizadete ter naj protestujejo. Nekatere občine so se pozivu že odzvale.

Razpad vsenemške zveze.

Dunaj, 25. julija. Za Baden-jeve vlade najmočnejša nemška stranka, tako zvana vsenemška zveza, se je razpustila. Ljubosumnost, razne intrige in nezaupnost so se pojavitve v stranki, ki je imela zelo visoko letede politične načrte, kmalu pri njeni ustanovitvi. Odletel je mož za možem, končno je imela zveza še tri predsednike (Schönerer, Bauer in Iro) pa le 10 članov. Zdeli so se samim sebi semešni ter so se rajši mirno razšli.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budapest, 25. julija. Zbornica je sprejela predlog glede povrnitve 10 milijonskega posojila družbi avstro-ogrskih državnih železnic. — Potem je zbornica nadaljevala debato o proračunu. Postavke: »najviše sodišče«, »upravno sodišče« in »ministrsko predsedstvo« so se sprejele brez debate. Pri postavki »zahteve za bojniko leta 1848« je izjavil ministrski predsednik, da se bavi z vprašanjem glede zvišanja pokojnine imenovanim bojnikom ter bo stavljal tozadne nasvetne pri razpravi o proračunu za leto 1905.

— Pri postavki »ministrstvo na dvoru« je posl. Ratkay izjavil v imenu Kossuthove stranke, da ne zaupajo voditelju tega ministrstva (grofu Khuen-Hedervaryju), ker je njegova politika razvita. Grof Khuen je kot ministrski predsednik dovolil, da je izšel znan ukaz v Chlipyju. Tudi cesarjevo lastnorocno pismo grofu Khuen-Hedervaryju je bila žalitev ogrskega državnega prava. Nadalje je govornik kritikoval odlikovanja in imenovanja za tajne svetnike na Ogrskem. — Grof Khuen-Hedervary je izjavil, da ukaz iz Chlipyju nima državno-pravnega po-

mena, ta ukaz tudi ni imel namena, kršiti na kakšenkoli način ogrsko ustavo. Zagovarjal se je nadalje za postopanje kot ministrski predsednik in kot minister & latere. Končno je obljubil, da si bo vedno prizadeval, da bo svoje posle izpolnil v okviru zakonov ter upa, da se mu ne bo ničesar več očitalo glede njegovega delovanja z državnopravnega stališča. — Postojanka se je odobrila, ravnotako hrvaško-slavonsko ministrstvo. Pri točki »ministrstvo notranjih zadev« se je vnela daljša debata. Govorila sta Szalay in Kelemen proti grofu Tiszi, a Tisza se je branil.

Novi načrti grofa Tisze.

Budimpešta, 25. julija. Posl. Nessi je povabil te dni nekatere zanesljive člane Kossuthove stranke k zaupnemu posvetovanju. Povedal jim je, da je izvedel iz zanesljivega vira, da namerava grof Tisza meseca oktobra razpustiti državni zbor, ker nima upanja, da bi s sedanjim parlamentom dognal v jeseni nagodbo. Nadalje baje hoče pri novih volitvah žrtvovati kakih 80 liberalnih poslancev s pogojem, da opozicija postavi le take kandidate, ki niso za obstrukcijo. Z novim parlamentom bi se potem s pomočjo § 14. sklenila nagodba z Avstrijo. Poslance je ta vest presenetila ter so razpravljali tudi o vprašanju, ali bi ne kazalo raztegniti proračunske debate do septembra. Končno pa je večina dvomila, da je Nessijevu poročilo zanesljivo, zato pa so se tudi pustile vse izredne odredbe, tako da se proračunska debata najbrže že do 10. avgusta zaključi.

Nova stranka v Srbiji.

Belgrad, 25. julija. Dočim počiva v prestolnici vas velika politika, ker so kralj z rodbino kakor tudi skoraj vsi ministri na deželi, širi se iz Šabca nova kmetska stranka zelo hitro po celi deželi. V nekaterih občinskih zastopih imajo že pristaši nove stranke večino. Kmetski organizator je rezervni major Kurtović. Dasi se kmetska stranka dosedaj ni pokazala vladu sovražno, vendar dejavi vladu za bodočnost precej skrbi.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 25. julija. Turčija se na tihem resno oborožuje v velikem obsegu. Pretečeno noč so naložili velike množine Mauserjevih repetirki in primerno veliko streljiva na ladje, kam so odrinile, se strogo prikriva.

Sofij, 25. julija. Civilni agentje so odšli z vsem osobjem iz Monastira v Prilep in Kruševco.

Francija in Vatikan.

Rim, 25. julija. Danes je dobil Vatikan oficijalno ultimatum francoske vlade. Papež je takoj sklical kardinalne na posvetovanje. Sedaj je brezdvomno, da se pretrgajo diplomatične vezi ter se odpove konkordat.

Pariz, 25. julija. Škof v Lavalu, ki je pod vladno zaščito ter ni hotel iti na papežev poziv v Rim, je že izobčen iz cerkve. Škof pa vkljub temu uraduje v svoji škofiji kakor

nil s svojega mesta. Molč je sedel, kot da je nem, a njegovo srce je vriskalno, ko je videl sovražnega meniga trpeti in koval je strašne načrte, kako ugonobi blagoslovljence, ki je njegovi hčeri storil silo.

Jetniki so težko čakali ure osvoboditve. Edini, ki se je dobro počutil v ciganski družbi, je bil dolgi Laban. Črni Miško mu je bil dal mesa in vina in je z napeto pozornostjo poslušal velikanske laži o Labanovih poskusih, oprostiti v samostanu zaprto Ester in ostale cigane. In Laban je legal kar se je dalo ter se sam čudil, da je tako iznajdljiv, povrh je pa cigane hvalil, da je njegovim sojetnikom že presedalo.

Proti poldnevu sta prisopihala v tabor dva cigana in vprašala za kralja Davida. Ves tabor je obstopil ta dva moža ki sta bila na straži pri samostanu in vsi so hoteli vedeti, če so v samostanu zaprta cigani izpuščeni. Vršič je bil tolik, da je celo kralj David zapustil svoj šotor in stopil med svoje ljudi, ki so pri njegovem prihodu takoj utihnili in naredili prostor, da je mogel priti do ravnokar došlih mož.

Izmenjava jetnikov se je hitro izvršila in samostanski stražarji so od-

dosedaj ter je ravnokar imenoval celo vrsto župnikov. Klerikalni listi pozivajo duhovnike njegove škofije, naj heče iz oblasti »odpadega« škofa.

O mehikanskem cesarju Maksu.

Pariz, 25. julija. Bivši minister Ollivier priobčuje nove dokumente, s katerimi dokazuje, da je pokojni cesar mehikanski, avstrijski nadvojvoda Maks, tajno pooblastil Lopeza, katerega zgodovinarji napačno slikajo za izdajalca domovine, naj izroči cesarske čete republikancem, da se zbrani nepotreben prelivanje krvi.

Dopisi.

Iz Kamnika. I. slov. pevsko društvo »Lira« v Kamniku priredilo je dne 10. t. m. korporativno z zastavo svoj prvi letnični izlet v prijazne Domžale. Isteča so se na povabilo udeležila tudi ostala narodna društva v Kamniku. Gasilno in veteransko društvo domžalsko sta z godbo na čelu vzprejeli izletnike na Rodicu, kjer sta načelnika imenovanih društev »Lira« in druga društva med glasnimi živoklici pozdravila z dobrodošlico. Za ljubezni v številni vzprejem se je v jedrnatih besedah zahvalil tajnikov namestnik »Lira«, poudarjajoč veliko važnost izleta v Domžale. Zatem so društva z godbo odkorakala na slavnostni prostor. Gostilniški vrt gospoda Kuharja je bil okusno okrašen s trobojnici in zelenjem, raz hiše so vihrale zastave, pri vhodu na prostrani vrt pa je bil čist transparent s pomembljivim napisom. Še pred uro napovedanega koncerta se je občinstvo kar trlo na vrtu. Ob 4. uri pop. so nastopili pevci »Lira« ter izvajali v presledkih menjajo z glasbenimi točkami domžalske godbe osem izbranih moških zborov, katere je občinstvo z nepopisnim navdušenjem vsprijelo. Nekateri zbori so se moralni na splošno željo ponoviti. »Lira« je vnovič pokazale, kako vvišen je njen smoter in pod kako večim vodstvom svojega neumornega pevovodje g. Fr. Steleta stremi po vedno višji populnosti in v kako obsežni meri goji slovensko pesem. Fino prednašanje posamičnih pevskih točk je bil predmet splošnega občudovanja. Vzpored je obsegal tudi slavnostni govor, katerega je, ker je bil naprošen g. dr. Tominšek iz Ljubljane zadržan, v imenu vodstva Ciril-Metodove družbe prevzel družbin podčlanik g. M. Bradaška iz Ljubljane. V krepkih potezah je očrtal plodonosno delovanje naše dične šolske družbe in njenih številnih podružnic. Ker je »Lira« izprožila prelep misel, naj se povodom njenega izleta in Domžalah osnuje tudi podružnica imenovane družbe, dajal je govornik zbranemu občinstvu potrebna navodila, slikal pomen in namen podružnic ter pozivjal Domžalec, naj z ustanovitvijo podružnice tudi dejanski svetu pokažejo, da so kot narodnjaki vzprejemljivi za vzvišene ideje naše prepotrebne šolske družbe. Govornik je bil ves čas predmet prisrčnih ovacijs, kar je tudi v polni meri zaslužil. S svojim domovinske ljubavi prepojenim govorom je nedvobeno vsejal seme, ki utegne sčasoma roditi obilo sadov v čast in ponos vrlih Domžalcev. Gmotni uspehl bil je pa tudi že tisti večer nepričakovano zadovoljiv; saj se je z radovoljnimi prispevki in razpravljanjem narodnih kolekov že toliko nabralo, da je ustavnovite domžalske podružnice zagotovljena. Omeniti moramo, da sta se kot prodajalci zlasti odlikovali vrli narodni gospici Netka in Pavla Potočnikova. Vsa čast jima! — Posebno

pobovalo zaslubi odlična domžalska godba, ki je v svoji velikodušnosti in brezprimerni požrtvovalnosti z množico slovenskih komadov uprav presestljivo ganila vse navzoče. Pri »Lirinu« omizju oglašali so se tudi razni govoriki, ki so polni svetega navdušenja proslavljali »Liro«. Nad odrom zažarel je v mraku krasno izveden simbol »Lire« in vrt je bil bajno razsvetljen. Nepopisno živahnje je postalno na večer, ko se je mladina ob zvokih godbe vrgla v okrilje Terpsihorino. Le prehitro je potekel čas. Zadoneli so še zadnji glasovi »Lire« in godba jim je v slovo med burnimi živoklici množice zasvirala »Naprej«. Liraški vozovi so izginili v temni noči. Pevci so odhajali v sladki zavesti, da so s prireditvijo prelepo uspele veselice mnogo pripromogli k probi Domžacev.

Sveder Konsum na smrtni postelji.

In obsečil je Jakoba Majorka duh sv. Žilindre in smuknil sem izpod njegove pazduhe kot težko pričakovani Sveder, ki naj prevrnam osobito polne žepo pregrešnih teh liberalcev, da se bo uspel penez v nikdar site bisage klerikalne požrešnosti in samogolnosti. Moje rojstvo se je slavilo z urnebenim krikkom v ikon. Svedri in Svedrčice so me pridno dojili s kronsami, pečatami in desetki, da bi se čimprej okreplil in prišel k moči ter bi se s tem vedjim učinkom nastavil na natrane liberalne močje. — Ker so mojemu nenasitnemu želodčku ugajali zlasti tudi milozvezni goldinariki liberalcev, sem se kreplko razvijal in čudovito hitro rastei v moč ter pretil uničiti sicer prefigane in prebrisane nasprotnike trgovca. Slava moja je bila velika in za slabo čutljivo in ožljivljeno dobro-blago je bil masten dobitek za »objega fantov« in kuma fotra Francu. — Ali na tem puklastem svetu se vse prehitro izpreminja! Sveti Žilindri duh me je namreč obdaroval z jarčjo pametjo in tako sem revšč butasto divjalo brezmiselnzo za kozlovskim duhom in se prekučnilo v prepad. Kumek in fant sta mi na svoj masten dobitek dobro stregla, toda liberalci so me docela zapustili, klerikatini backi pa so mi postregli le še z neprebavljivimi ficki. Čufutsko in žlindrsko blago je plesnovalo, tirolski petjet se je usmrtil in od »sodornikov« kupljeni ciček se je kisal; samo ob deljah v jutro se je še pridno frakljalo na »pufo«.

Zapuščen od lastnih roditeljev in backov v rediteljev, sem se v teh strašnih mukah in neznošnih stiskah domisil dr. Zvitorga Kožuh. Leta mi je svetoval, da skličem roditelje in backe reditelje ter naredim testament. Sišajšo njegov nasvet, poklical sem vse skupaj in jim razdelil svojo postejeno voljo. Toda do golega ostrženi, »verni in dobrki backi so začeli bresti in foter Franc so razposajence, pogledavši jih strupeno čez špgle, kar na kratko odpravili.

Ker mi moč vedno bolj pešajo, poklical sem nepoštujoč uporneženovo k testemu. Navrhani dr. Zvitorg Kožuh in potuhnjeno prekanjeni foter Franc sta jih prekrasno farbala in jim lepo zavito pojasnila da boleham na sušici. Prevarjeni in zapeljani moji backi naj me torej spravijo v hiralnicu v Likvidacijo, kjer je mogoče, da še okrevarja na fotovo in fantovo veselje, sko bodo nerasodni in labkoverni backi na stežaj odprli svoje mošnje in sko bodo postregli s friganimi kronsami.

Enkrat se je prikazal med njimi kral David. Bil je razoglavl in ves sprehod od hitre hoje. Vetre se je igral z njo, govori dolgimi belimi lasmi in z njo govo sivo dolgo brado in strašno gledalo bilo videti, ko je dvigal roko proti nebui in prisegal, da se maščuje, da se grozovito maščuje vsemu samostanu.

Za samostanskim zidovjem stojec menih in njihovi hlapci niso razumevale besede te grozne prisegje ali uganili so, kaj jim je pričakovati in dasi je bil samostan krepko utrjen in izdatno zastražen, jih je vendar prešin strah, in tudi ko so cigani že davnod odšli, jih je morila skrb, da se cigano ubranijo.

Samo nekaj ur naj nam cigani dajo, je menil eden stražarjev potem se ni ničesar več batil. Prije Ahacij je bil davno pos

pečenimi petačami, pohanimi desetaki in očrtimi dvajsetaki. Vendar glejte črne nehvaležnosti oskuljenih backov! Razen pol dučata so me vse zapustili, kričajo, naj poginem kot smreč kozel, čigar kožo naj si vzameta foter in fant, dr. Zvitorog Kožuh pa naj se masti s parklji in kostmi.

Ako bodo plašljivi backi z nekimi liberalci, katere imam že vedno zibeljene v spominski knjigi kot dobrotnike ob svojem rojstvu, res tako predzni, da mi izpibne luživljenja s »snajcerjem« okrožnega sodišča, hočem pri popolni jarči zvesti napraviti testament nekako takole: 1. Kopokljeno naj me v verhaj merci moje »sestre na štev. 13.« — 2. Fanta sem postavil na trdne noge. Izročam ga sestri na št. 13, da skrbim za njo, fant sam pa naš gleda, da bo pošteno strigel in farbal dobre in lahkoverne backe. — 3. Foter Franc, kateremu sem bil vedno izvrstna molzne krava, pridrži dobro zskrapane žepo. — 4. Jak. Májor naj živi v do sedanjem strahu in trepteti pred fotrom in fantom in prepršanem bude, da bo sestra na št. 13 vključ med cinam dr. Zvitoroga Kožuha v kratek řekam řakom živjeti in ribam gost. — 5. oskuljenim backom zapuščam pravico povrnati moje dolgovne, pri čimer naj jum pomagajo kratkovidni, a vendar petični liberalci. Ako se jih na meh odere s tumpastim svedrom, tembolj se bodela veselila sv. Malefura in sv. Žlindra. — 6. Tistim, ki so lansko leto na prigovor dr. Zvitoroga Kožuha podpisali zadolžnico »Gospodarski zadrug«, izročam patent na »potprežljivost« — božjo maste, s katero naj ob novčni suši pridno mažejo mošnječke, da se jim ne za ležejo kače. — In tako lahko poginem z mirno vestjo v blaženi zavesti, da mi jeza in preklinjanje obrnjenih in opeharjenih backov, dušo pretre sujoči jok stradajočih nedolžnih otrok in z domov pregnanih družin, radost in zadovoljstvo sv. Malefure in sv. Žlindre, da sem jih tako imenito ostrigel in oskubil, pripomore v kraljestvo kozlovskega duha in nikdar sitih klerikalnih bisag.

Radeče pri Zidanem mostu, dne 23. septembra v 3. letu vlade duha sv. Žlindre et Comp.

Zdrobljeni Sveder Konsum.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. julija.

Na pšico je vzel »Slovenec« ob priliki sokolske slavnosti dr. Ivana Tavčarja, ki je starosta ljubljanskega »Sokola«. Ali dr. Tavčar ima trdo kožo, zategadelj se za prizmodarije, katere počenjata škofov in njegov list, čisto nič ne zmeni. Naj to farščvo rožlja s svojim obrabljanim jezikom, kolikor mu drago! Dr. Tavčar poje z ljubljanskim škofov: mi pa ostanemo kakor smo bili! Ako pa ima »Slovenec« v istini kaj zvezze z nekim krihom ljubljanskega »Sokola«, bi moral vedeti, da je dr. Tavčar že pri dveh občnih zborih zastopal misel, da naj stopi na njegovo mesto mlajša moč, ki s požrtvovanjem stremi za tem, da bodi »Sokol« skozi in skozi slovensko telovadno društvo. Čemu torej odpirate blagoslovjene svoje goltance, ko vendar morete vedeti, da se zadeva v kratek uredi tako, kakor želite! Prejkotne zategadelj, da bi potem lahko vpili: mi smo spravili Tavčarja iz »Sokola«. Pa se motite, radi vašega vpitja bi dr. Tavčar nikdar ne odložil starostva pri ljubljanskem »Sokolu«!

Ženski dar. »Slovenec« piše: »Žensko telovadno društvo v Ljubljani je izročilo »Sokolu« kot nagrado podobno dveh popolnom načinu mož, borečih se na tleh. Tudi nas je groza pretresla, ko smo izvedeli za to »nagrado«. Obrnili smo se takoj do omenjenega društva, da bi ne dajalo več takega pohujšanja v prihodnjem. Žensko telovadno društvo je takoj sklenilo, da bode pri prvi priliki, ko mu bode zopet dati kako nagrado, ostalo sicer pri borilicah, da ju bode pa dalo obleči v talar. Kot model za izborni tak kip se je baje že ponudil dr. Evgen Lampe. Morda se ponudi še Anton Bonaventura, ki je, kakor kaže slovenska javnost, tudi izbornen borilec. Obenem je žensko telovadno društvo, da dela popolno pokoro radi danega pohujšanja, izbralo odsek, ki delaj na to, da se znani svetnici, katera svoje odrezane prsi na krožniku po cerkvah okrog

ponuja, odvzame svetništvo. Predsednik tega odseka izvoljen je stolni vikarij Smolnikar. — Da bi dobro delo rodilo dobrega sadu!

„Sokola“ se boje! Komaj je naš list sprožil misel, da naj se na Jesenice ustanovi »Sokol«, že se oglašajo jeseniške črne vrane, ter se norujejo s sproženim predlogom. Ti duhovniški nežitniki, ki pripravljajo jeseniške Marijine device k izveličanju in k blagoslovjenemu stanu, »Sokola« ne ljubijo, dobro vedo, da bi ga nikdar ne spravili pod svoje hlače. Zato uganjajo smradljive dovtipe. Ti dovtipi, za katerimi se skriva farščka jeza, pa so nam dokaz, da smo svojim predlogom v črno zadele. Na dan jeseniški »Sokol«!

Požar v Podpeči (občina Videm pri Dobropolju) je unišil 24 hiš, 48 gospodarskih poslopov in cerkev. Začigli so seveda otroci. Kranjski kmet bi se raje hudiču zapisal, kaker da bi pazil na žvepljenke. V Švici plača pet frankov, kdo ne hrani žveplenek v plehašti škatli, ki je otrok ne more odpreti, pri nas pa spravljajo kmetje in njih ženske žvepljenke vedno tako, da otroci govorijo dobe to najljubšo igračo. 1/4 vseh požarov provzroči otroci samo valed neskončne zaniknosti svojih staršev, stotisoč denarja gre fako v nič, a naš kmet ostane na starem stališču, da so žvepljenke igrača za otroke. Povsod na svetu se že rabijo žigalice, le naš kmet ne opusti žvepljenek, ker mu je žal za vsak krajcar, ki ga ne porabi za šnops ali za maše. Vemo, da je v tem oziru vsaka beseda odveč, ker se kmeta nič ne prime in zato navadno tudi molčimo. Sedaj smo le radovedni, kako bo Jaklič preskrbel pogorelcem kako podporo, ko je s svojo bedasto obstrukcijo sploh odrlj ljudem vse podpore, in radovedni smo, če bo njegov tovarš Primož sedaj vsekul života segel v lastni žep in nadomestil, kar je s svojo obstrukcijo storil sedanjam pogorecem škode.

Zopet farovški šandal. V Bevkah pri Vrhniku so v farovžu že dlje časa vladale škandalozne razmere. Ta farovž je bil nekak tip kranjskih farovžev, prava hiša nesramnosti. Ker so župljani te razmere potprežljivo gledali in ker je naš list v svoji človeko-ljubnosti prizanašai bevkemu dušnemu pastirju iz ozirov na njegove sive lase, pa tudi cerkvena oblast ni hotela niti prsta ganiti. Zdaj pa so se celo ti bevkški župljani začeli puniti, nastal je škandal in zdaj se je moralo vendar nekaj storiti. To nedeljo je dobil bevkški župnik dekret, da mora iti. V Bevkah in v oklici je velika razburjenost; tekom prihodnjih dni bomo to najnovejšo farovško afro še nekoliko pojasnili.

Okrajni šolski svet kamniški. Deželni odbor je imenoval v ta šolski svet: Antona Stareta, graščaka v Mengšu in Janka Rahneta, notarja na Brdu.

Cestni odbor loški. V ta odbor imenoval je deželni odbor Franca Šlibarja iz Sele in Ignacija Čadeža iz Srednje vasi.

Učiteljske spremembe na Štajerskem. Nadučitelja sta postala: pri Sv. Treh kraljih pri Ormožu Ludovik Šijaneč, dosedaj učitelj pri Sv. Jurju v Slovenskih goricah; pri Sv. Florjanu na Boču pa Fran Auerink, dosedaj okrajski pomožni učitelj za celjski politični okraj. Za učitelja v Vuhredu je imenovan Ivan Robič, dosedaj pomožni učitelj pri Sv. Krizu — Slatini. Po roku se je dovolila učiteljica Josipini Stuhec pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah z ondotnim učiteljem Antonom Vogrincom.

Za sklad II. vsesokolskega zleta je podaril cašarski svetnik gosp. Iv. Murnik, ki biva sedaj v Radovljici, 40 K.

Prememba posesti. Hča Kranjske hranilnice prej Detterjevo hišo na Starem trgu štev. 1 je posredovanjem prometnega birča I. N. Piautti kupil trgovec gosp. Fran Dolenc za 60.000 K.

Družba slov. igralcev iz Ljubljane gostuje v torek 26. t. m. v Sevnici in v sredo 27. t. m. v

Krškem v dvorani g. Žsnerja Predstave, katere je družba priredila v soboto v Gornjem gradu in v nedeljo v Šoštanju, so izbrano ospela. Predstavo v Šoštanju je obiskalo tudi mnogo hrvatskih in deških rodbin, ki bivajo na letovišču v Šoštanju.

Ponesrečeni artiljerijski stotnik. Včeraj smo poročali, kako se je ponesrečil artiljerijski stotnik Mayer. Dodatno se nam piše o tem dogodku: Stotnik Mayer je bil s svojo obiteljo na letovišču v Vidmu. V nedeljo dopoldne je jahal na sprechod. Konj se je ustrail vlaka, se postavil na zadnje noge in vrgel jezdca raz sebe. Stotnik Mayer je po nesreči obvišel na stremenu in konj ga je vlekel za seboj. Se v tem strašnem trenotku je imel stotnik Mayer toliko preudarnosti, da se je oprijel konjeve zadnje noge in konj ga je udaril z drugo nogo in potem dirjal naprej.

Iz Litije se nam piše: Kar imamo tukaj tuje zidarje in delavec, so noči nemirne, zlasti ob sobotah in nedeljah ni mogoče spati. Navadno čez polnoč krčijo in pojeto po trgu in gostilnah. Tudi nimajo ne vrtni ne poljski pridelki miru, niti po dnevu ne, vendar ni nobenega, da bi nas kolikor toliko varoval, sami se pa itek ne amemo braniti. Naj bi vendar tisti, ki imajo oblast, storil kaj, da se vse to sadi deloma prepreči. Naj bi se nočna straža pomnožila, ker naš nočni čuvaj, ki je slabidek, sam ne more veliko storiti. Ker bo ta teden sklep šole, prosimo tudi še naše učiteljstvo, naj zabiča šolskim otrokom, da naj ne delajo škode pri sadju in koruzi, kakor sploh vsko leto. Naj jih temeljito razlože, da se krasiti ne sme. In starci, tudi vi strahujemo radi kraje otrok, a žal da se dobjivo taki očetje in matere, ki sami gledajo in še pomagajo kletiti sadje. Mislite si, kako bi bilo vam neprijetno, če bi imeli polje in sadje, ter bi vam kdo škodo delal; če imamo, moramo ob delovati ter velike davke plačevati, zato pa želimo, da se nam pusti, kar je našega.

Umrla je v Novem mestu po dolgem bolehanju gospa Ana Vadenjal roj. Pregel, soprga gimnazijškega profesorja gosp. Frana Vadenjala. Bodi blagi in ljubezni gospo obrejanem prijazen spomin.

V Lescah, radovljškega okraja, se sklene šolsko leto v soboto z rastavo deških ročnih del. Kdo si hoče ogledati razne izdelke rebarstva deloma lepenstva, naj se potrdi v soboto in nedeljo dopoludne.

Toča je bila v nedeljo 24. t. m. v občini Zagorje na Pivki. Razbila je vse pridelke, kar jih je bilo še na polju. Trajala je celih 22 minut; zrna so imela v primeru po 20 mm. Po hudi vročini prišla je ta šiba, ki je že takoj ubogemu Pivčanu letosni — še precej dobro — obetači pridelek vuela.

Goriški Sokol nam poroča: Med našo prtičago se je vrnili v Ljubljani kovčeg z vsebinom: slamnik, cigarete in 2 steklenici. — Lastnik naj nam naznani vsebine.

Ustrelil se je v Celovcu mestni stavbenik Valentin Polzot, ker so se mu ponesrečile špekulacije pri prevzetju zidarskih del pri železnici skozi Karavanke.

V vlaku se poškodoval. V sinočnem poštnem vlaku št. 7 se je peljal skozi predor med postajama Divača in Zgornje Ležeče delovodja Di Jabol Dominik. V predoru je gledal skozi okno ter je zadel z glavo v neko reč tako, da se je na čelu zdravno poškodoval. Šele v Ljubljani ga je zdravnik obvezal.

Težka telesna poškodba. Včeraj sta se dimnikarski mojster V. in pomožnik Andrej Udovič sprla v je leta V... a tako udaril, da je padel in si zlomil desno nogo. Vso prepeljali v deželno bolnišnico.

Kap zadela je danes poноš Marija Novakova, zasebnico v Gradaških ulicah št. 4. Bila je takoj mrtva.

Nepreviden kolesar. Včeraj popoldne je podrl s kolesom na Starem trgu zobozdravniški vajenec H. H. Blentega Ivana Zalarja in ga na trebuhi poškodoval.

Poskušena tatvina. Danes depoldne je neznan tat vlonil v Trnovski cerkvi v dva nabiralnika, kjer pa ni dobiti ničesar. Tatvina se je poskusila med cerkovnikovo odstotnostjo.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 7 Slovencev, nazaj pa je prišlo 138 Slovencev in Hrvatov. — Iz Hrušice se je odpeljalo 17 Hrvatov v Zagreb. — Ob 2 uri 22 min. sta prišla na južni kolodvor iz Kufsteina dva posebna vlaka romarjev, katerih je 800—900, in gredo od takoj v Palestino.

Izgubljene in najdene reči. V. Novak je izgubil črno je kleno uro z nikelasto veržico. — Ivan Podržaj je izgubil včeraj v tivoljskem parku rujavo denarnico s

7 K. — Vrtnarjeva žena Terezija Gorčanov je izgubila zavitek blaga.

— Na južnem kolodvoru je bilo najdeno, oziroma izgubljeno: 3 palice, dežnik, siv havelok, ženski klobuk, zavitek s staro obliko, ženska pelešina in jopic, kjer je bil Boisau premičen v drugi okraj za župnika, kakor da bi bil navidezno avanziral.

Mestna kopel. Od dne

21. junija do 20. julija 1904 oddalo

se je v mestni kopeli vsega skupj

4070 kopeli, in sicer za moške 3080

(pršnih 2300, kadnih 780), za ženske 990 (pršnih 290, kadnih 700).

Hrvatske novice. Škof Strossmayer je izven vse nevarnosti. Včeraj se je že sprehal po statinskih drevoredib, a prihodnjo soboto se namešča preko Zagreba vrti v Djakovo. Na Slatini je bival letos 39. poletje. — Umrl je v Budimpešti dr. Ilijas Vučetić, rođljubav srbski odvetnik iz Novega sada. Bil je mestni zastopnik, načelnik srbske cerkvene občine in pravni zastopnik »Matica srpske. — V disciplinarni preiskavi je zaradi zlorabe uradne oblasti, podkupovanje del. okrajne predstojne v Irigu, dr. Nikola Mašević. — Pošte automobile namešča uvesti vojska pošta v Bosni in Hercegovini.

Slovenci v Ameriki. Ponesrečil je v Forest City 22letni Aleksander Fortuna, doma iz Notranjske. Skočiti je hotel na torni v vlak, pa mu je spodrljalo, da se je pri pada ubil. — V Hibbingu, Minn. je padel pri konjski dirki neki ameriški jezdec s konjem vred na Ivana Slanca, doma in metliškega okraja, tako silno, da mu je zdrobil deljust. — »Bogat« Slovenci. V Brockwayu gradijo Slovenci veliko cerkev, ki bo najlepša in največja slovenska cerkev v Ameriki. Kmalu bodo tudi v Ameriki poznali slovenske naselbine po razkošnih cerkvah, rejenih župnikih in po izsušenih delavcih.

Najnovejše novice. —

Ravnatelj ogrskih državnih železnic Julij Ludwigh je baje včeraj naznani trgovinskemu ministru pismeno svoj odstop. Njegov naslednik postane baje sedanj ravnatelj železnic Šopron Ebenfurt, Gustav Gebhardt.

Spomenik pok. cesarici Elizabethi so odkrili v Gyuli (Ogrsko).

— Vsled hude suše je pogorelo v dunajskem Praterju 60 000 m² travnika.

Štrajk natakarjev. V Bordeauxu so vši natakarji v kavarnah in hotelih ustavili poslovanje, vsled česar so morali vse kavarne in hotele zapreti.

— V blaznosti je na Dunaju delavec Brunner sebe in svojo ženo nevarno ranil z nožem. — Deklo Strassner, ki je nedavno na Dunaju na ulici zabodla siviljo Vokač, so spoznali za blazno ter jo izročili nosilci.

Umorkatoliških duhovnikov. V nekem malem kitajskem mestu severno od Išauga so umorili belgijskega škofa Verhagena in duhovnika Roberrechta. Ne ve se še, ali so to storili kitajski vstasi ali roparji.

— **Vohun?** Pri Caprije (Italija), kjer so ravnikar velike vaje topničarjev, so baje prijeli vohuna, ki se je legitimoval za avstrijskega gimbora Seurerja.

Vereščaginova pisma. Georges Claretje priobčuje pisma svojega dobrega prijatelja, pred Port Arturjem utonulšega ruskega slikarja Vereščagina. V enem teh pisem z dne 17. februarja 1904 piše Vereščagin: »Vrnivši se iz Japonske, pisal sem carju, da izbruhne kmalu grozna vojna. Toda ljubeznični človek, poln miroljubnih idej, mi ni hotel verjeti. Zadnje pismo Claretiju je pisal sem Vereš

Zahvaljajte vsekdar želeno vino tečarnarja Piccolta v Ljubljani na Dunajski cesti in zavračajte izdelke, ki obsegajo le neznačne množine železa in nimajo zato nikakršne zdravilne vrednosti. Zunanja naročila po povzetju. 1264-9

Rogaški „Styria-vrelec“

zdravilna voda proti

želodčnim oteklinam in krku Bright-ovim vnetjem obisti kataru v goltancu in jabolku kataru v želodcu in črevesu ditezi водне kislinske Izvrstni sladkorni griži zdravilni vsebi. zaprtju bolečinam na jetrih.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 26. julija 1904.

Naložbeni papirji.

Denar Blago

42% majeva renta 99-30 99-50

42% srebrna renta 100-1 100-35

4% avstr. kronska renta 99-35 99-55

4% zlata 118-75 118-95

4% ogrska kronska 97-15 97-35

4% zlata 118-70 118-90

4% posojilo dežele Kranjske 100-1 100-75

4% posojilo mesta Splet 100-25 101-25

4% Zader 100-1 100-75

4% bos.-herc. žel. pos. 1902 100-75 100-75

4% češka dež. banka k. o. 99-60 100-75

4% z. o. 99-60 99-90

4% zst. pismag. d. hip. b. 101-25 102-25

4% pešt. kom. k. o. z 10% pr. 106-45 107-45

4% zast. pisma Innerst. hr. 101-1 102-1

dež. hr. 100-50 101-1

4% z. pis. ogr. hip. ban. 100-70 100-70

4% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. 100-1 101-1

4% obl. češke ind. banke 99-75 100-75

4% prior. Trst-Poreč lok. žel. 98-50 100-75

4% prior. dol. žel. 99-100-75

3% juž. žel. kup. 1/1/ 303-25 305-25

4% avst. pos. za žel. p. o. 101-1 102-1

Srečke.

Srečke od 1. 1854 — —

" " 1860/1 182-186

" " 1864 257-261

" tiskske 162-25 164-25

" zem. kred. I. emisije 302-311-50

" II. 291-301-50

" ogr. hip. banke 266-25 274-25

srbske à frs. 100- 90-93-80

" turške 126-50 127-50

Basilika srečke 21-22

Kreditne 460-470

Inomoške 78-82-50

Krakovske 77-82-

Ljubljanske 66-70-

Avt. rud. križa 53-55 55-25

Ogr. Rudolfove 28-75 29-75

Salcburške 67-71-

Dunajske kom. 75-79 50

Deinste. 508-518-

Južne železnice 80-75 81-75

Državne železnice 832-833

Avt.-ogr. bančne delnice 1605-16 0-

Avt. kreditne banke 6-6-50 637-50

Ogrske 748-749

Zivnostenske 249-250-

Premogok v Mostu (Brüx) 609-612

Alpinske montan 434-25 455-25

Praške žel. in dr. 230-240-

Rima-Murányi 490-491-

Trbovljske prem. družbe 300-306-

Avt. orodne tov. družbe 478-50 480-50

Ceska sladkorne družbe 168-172-

Valute.

C. kr. cekin 11-33 11-37

20 franki 19-04 19-06

20 marke 23-47 23-55

Sovereigns 23-95 24-03

Marke 117-25 117-45

Laški bankovci 95-05 95-20

Rublji 2-53 2-54

Dolarji 4-84 4-98

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 25. julija 1904

Termin.

Pšenica za oktober 50 kg K 9-95

Rž oktober 1904 50 " 7-73

Koruza julij 1904 50 " 6-31

" avgust 50 " 6-42

" maj 50 " 6-57

Oves oktober 50 " 6-79

Efektiv.

vzdržno.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 806-9. Srednji srednji tlak 785-0 mm

Julij Čas Stanje barometra v mm. Temp. v °C. Vetrovi: Neos opazovanja brezbarv. brezvtr. del. oblač. 2. pop. 731 9 23 2 al. zahod jasno

25. 9. zv. 731 7 19 3 brezvtr. del. oblač. 2. pop. 730 7 25 0 p. m. jvzh. sk. oblač.

Srednja včerajšja temperatura: 22-9°, normale: 19-9°. Mokrina v 24 urah: 0-0 mm.

Zemljische se proda

na Jesenicah blizu kolodvora in

nove velike ceste iz Save na kolodvor.

Prostor je pripraven za trgovino ali

gostinstvo. 1893-10

Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo se s 1. avgustom t. l. odda 2091-1

na Starem trgu štev. 11.

Francišek Vadnjal, c. kr. profesor, javlja v svojem, ljubih otrok, **Vladimir in Marija-nice**, in vseh sorodnikov imenu vsem priateljem in znancem preužno vest, da je njegova prelubljena, nepozabna soprga, oziroma mati, hči, sestra in teta, gospa

Ana Vadnjal roj. Pregel

danes ob polu 3. uri popoldne, po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno zaspala v Gospodu.

Truplo drage pokojnice se pokopuje v tork, dne 26. t. m., ob 4. uri popoldne na pokopališču v Rudolfovem. 2097

Sveti maše zadušnice se bodo darovalo v več cerkvah.

Drago pokojnico priporoča vsem v molitev in drag spomin.

Rudolfov, dne 24. julija 1904.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Stanovanje

s širimi sobami se odda s 1. novembrom v Cigaletovih ulicah št. 3, zraven justičnega poslopja.

Več se izve istotam. 2074-2

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov za gld. 1-80.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijaska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. zapestnih robcev, 1 eleg. prstan z gospode z ponarejeno žlatačnim kamnom, 1 dulce (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broša, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mošnječnik za denar, 1 žepni nožek s priravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 napravljeni gumbi, vsi s dvostrukimi zlate zastopami, mičen album s 36 prekrasnimi slikami, 5 šaljivih predmetov, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za sezavljvanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domaćini neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo gld. 1-80. Razpolaga proti poštemu povzetju, ali če 2093 se denar naprej pošlje

Sprejmejo se pod jako ugodnimi pogoji solidni in spretni

Zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „zavarovalni potovalci“ na upravnijo „Slov. Naroda“. 921-33

ki je absolviral celoletni kurz graške akademije, veča enostavnega in dvostrukega knjigovodstva, stenografije, vajena pisanja na pisalnem stroju itd., sploh izurjena v vseh pisarniških strokah, išče službo v kaki trgovini, pri pošti, železnici, v banki ali odvetniški pisarni, zlasti pa v kaki tovarni. 2095 1

Več pove upravnijo „Slov. Nar.“

Voyaški koncert.

U sredo, dne 27. julija bo na čast prehodu 8. diviz. artiljerijskega polka

Voyaški koncert v hotelu „Južni kolodvor“.

Igrala bo godba 27. pehotnega polka in ima v koncertu tudi čast. p. n.

občinstvo prost dostop.

Začetek ob 8. uri.

Z odličnim spoštovanjem

2098 Josip Lorber.

2-85

Anton Jškerc

Zlatorog.

To krasno narodno prav